EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 8.10.2010
KOM(2010) 543 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Inteligentná regulácia v Európskej únii

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Inteligentná regulácia v Európskej únii

1. UZATVORENIE CYKLU: OD LEPŠEJ PRÁVNEJ REGULÁCIE K INTELIGENTNEJ REGULÁCII

Z hospodárskych a finančných problémov, ktoré sa v priebehu posledných dvoch rokov vyskytli, vyplynuli pre regulačnú politiku dôležité ponaučenia. Najvýznamnejším z nich bolo potvrdenie, že trhy neexistujú izolovane. Existujú na to, aby spĺňali účel, ktorým je zabezpečovanie udržateľnej prosperity pre všetkých a ktorý nie sú vždy schopné dosiahnuť samočinne. Regulácia zohráva pozitívnu a potrebnú úlohu. Kríza zvýraznila potrebu – v mnohých prípadoch naliehavú – riešenia neúplných, neúčinných a nedostatočne fungujúcich regulačných opatrení.

Musíme k regulácii pristupovať tak, aby sme presadzovali záujmy občanov a plnili celý rozsah cieľov verejnej politiky od zabezpečenia finančnej stability až po riešenie otázky zmeny klímy. Právne predpisy EÚ prispievajú takisto k zvyšovaniu konkurencieschopnosti podnikov tým, že posilňujú jednotný trh a odstraňujú nákladné rozdrobenie vnútorného trhu vyplývajúce z rozdielnych vnútroštátnych pravidiel. Vzhľadom na to, že pri návrate k udržateľnému rastu závisíme od podnikov, a to najmä stredných a malých, je potrebné, aby sme obmedzili ich zaťaženie len na to, čo je skutočne nevyhnutné, a umožnili im efektívne fungovanie a hospodársku súťaž.

Stručne povedané, pre dosiahnutie ambicióznych cieľov inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu stanovených v stratégii Európa 2020[1] je správne nastavená legislatíva rozhodujúca.

Program lepšej regulácie už viedol k významnej zmene v tom, ako Komisia vytvára politiky a návrhy právnych predpisov. Konzultácie so zainteresovanými stranami a posúdenia vplyvu sú teraz neoddeliteľnou súčasťou procesu tvorby politík. Prostredníctvom nich sa zvýšila transparentnosť a zodpovednosť a podporila tvorba politík založená na dôkazoch. Tento systém sa v rámci EÚ považuje za osvedčený postup a pomáha inštitúciám EÚ pri prijímaní rozhodnutí[2]. Komisia zjednodušila mnohé z existujúcich právnych predpisov a dosiahla výrazný pokrok v znižovaní administratívnej záťaže.

Komisia sa domnieva, že je čas pokročiť ďalej. Je potrebné, aby zlepšovanie právnych predpisov prešlo do inteligentnej regulácie, ktorá sa ďalej začlení do pracovných postupov Komisie. Predseda Komisie prevzal za inteligentnú reguláciu priamu zodpovednosť a toto oznámenie načrtáva, čo bude inteligentná regulácia znamenať v praxi. Vychádza z viacerých vstupných informácií vrátane nedávneho uznesenia Európskeho parlamentu o lepšej tvorbe

---

[1] KOM(2010) 2020 „EURÓPA 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu“.

[2] Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 3/2010 „Posudzovanie vplyvu v inštitúciách EÚ: podporuje proces rozhodovania?“.

právnych predpisov[3] a verejnej konzultácie[4], správy Európskeho dvora audítorov o posudzovaní vplyvu v inštitúciách EÚ[5] a správ výboru pre posudzovanie vplyvu[6]. Na tomto základe Komisia identifikovala viaceré kľúčové body.

V prvom rade, inteligentná regulácia zahŕňa celý cyklus tvorby politiky – od vytvorenia právneho predpisu, cez jeho implementáciu, presadzovanie a hodnotenie až po revíziu. Je potrebné, aby sme pri vytváraní nových právnych predpisov využívali potenciál systému hodnotenia vplyvu. Toto úsilie však musí sprevádzať snaha spravovať a implementovať existujúce právne predpisy tak, aby bolo zabezpečené, že dosiahnu zamýšľané prínosy. Toto vyžaduje, aby si všetci aktéri boli viac vedomí toho, že náležitá implementácia existujúcich právnych predpisov a zmeny a doplnenia týchto predpisov na základe skúseností s ich uplatňovaním sú rovnako dôležité ako navrhovanie nových predpisov.

Po druhé, inteligentná regulácia musí byť aj naďalej spoločnou zodpovednosťou inštitúcií EÚ a členských štátov. Títo aktéri dosiahli rôzne veľký pokrok a Komisia s nimi bude naďalej spolupracovať, aby túto agendu všetci aktívne uplatňovali. To musí byť sprevádzané lepším pochopením, že inteligentná regulácia nie je cieľ sám osebe, ale musí byť neoddeliteľnou súčasťou nášho kolektívneho úsilia vo všetkých oblastiach politík.

Po tretie, názory tých, ktorých sa daný právny predpis týka najviac, musia zohrávať v inteligentnej regulácii kľúčovú úlohu. Komisia dosiahla veľký pokrok v sprístupňovaní svojej tvorby politiky zainteresovaným stranám. V tejto oblasti je možné ísť ešte o krok ďalej – Komisia napr. predĺži dobu trvania svojich konzultácií a preskúma konzultačné postupy s cieľom zistiť, ako je možné viac posilniť hlas občanov a zúčastnených strán. To prispeje k zavádzaniu ustanovení Lisabonskej zmluvy týkajúcich sa participatívnej demokracie[7] do praxe.

V nasledujúcich oddieloch sa uvádzajú plánované opatrenia k týmto bodom.

2. RIADENIE KVALITY PRÁVNEJ ÚPRAVY POČAS CELÉHO CYKLU TVORBY POLITIKY

Cieľom inteligentnej regulácie je navrhovať a prijímať čo najkvalitnejšie právne predpisy, ktoré dodržiavajú zásadu subsidiarity a proporcionality[8]. Takto je potrebné postupovať počas celého cyklu tvorby politiky od navrhnutia právneho predpisu až po jeho revíziu. Investícia Komisie do posudzovania vplyvu sa teraz vracia v podobe kvalitnejších nových právnych predpisov. Keďže však najväčšie prínosy aj náklady súvisia s existujúcimi právnymi predpismi, je potrebné vyvinúť rovnaké úsilie aj v ich systematickejšom riadení. Politika inteligentnej regulácie preto bude pripisovať väčší význam ako kedykoľvek predtým hodnoteniu fungovania a účinnosti existujúcich právnych predpisov.

2.1. Zdokonalenie existujúcich právnych predpisov EÚ

Zjednodušenie právnych predpisov EÚ a znižovanie administratívnej záťaže

---

3 Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. septembra 2010 o lepšej tvorbe právnych predpisov (P7_TA(2010)0311).

4 http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/smart_regulation/consultation_sk.htm.

5 Pozri poznámku pod čiarou 2.

6 SEK(2009) 1728 „Správa výboru pre posudzovanie vplyvu za rok 2009“.

7 Článok 11 Zmluvy o Európskej únii.

8 Komisia vypracovala osobitnú správu o subsidiarite: „17. správa o lepšej tvorbe právnych predpisov“.

Predchádzajúca Komisia zaviedla dve opatrenia s cieľom zdokonaliť existujúce právne predpisy. Jedným z týchto opatrení bol program zjednodušenia právnych predpisov, ktorý pre občanov a podniky znamenal podstatný prínos[9]. Bolo prijatých 155 návrhov a aktualizovaný program na rok 2010 obsahuje 46 nových iniciatív. Druhým opatrením bol Akčný program na znižovanie administratívnej záťaže[10], ktorý podľa všetkého prekročí svoj cieľ znížiť do roku 2012 túto záťaž o 25 %. Komisia predložila návrhy, ktoré v prípade ich schválenia prinesú európskym podnikom úspory vo výške 38 mld. ročne, čo v rámci celkovej odhadovanej záťaže 124 mld. EUR predstavuje zníženie o 31 %. Európsky parlament a Rada nedávno schválili návrh týkajúci sa dane z pridanej hodnoty, ktorý prinesie približne 18,4 mld. EUR z uvedených úspor, a rokujú o ďalšom návrhu, ktorý má umožniť vyňatie viac ako 5 miliónov mikropodnikov z pôsobnosti účtovných pravidiel EÚ[11].

Tieto úspešné snahy musia na úrovni EÚ a členských štátov pokračovať tak, aby bol program dokončený do roku 2012. Komisia je však presvedčená, že okrem plnenia tohto programu je potrebné naďalej usilovať o znižovanie administratívnej záťaže všade, kde je to možné. To možno najlepšie dosiahnuť v rámci širšieho prístupu zohľadňujúceho všetky faktory, ktoré majú vplyv na efektívnosť a účinnosť právnych predpisov.

Komisia preto spája svoje úsilie o zníženie administratívnej záťaže so snahou o zjednodušenie právnych predpisov. To prispeje k rozptýleniu obáv zainteresovaných strán, podľa ktorých podniky prospech zo zníženia administratívnej záťaže nie vždy pociťujú, aj z toho dôvodu, že mnohé požiadavky predstavujú nepríjemnú povinnosť aj napriek tomu, že nie sú nákladné. Predĺžila mandát skupiny nezávislých zainteresovaných strán na vysokej úrovni, ktorá má poskytovať poradenstvo v týchto otázkach, do konca roka 2012, kým bude zjednodušenie právnych predpisov a zníženie administratívnej záťaže začlenené do prístupu Komisie k riadeniu existujúcich právnych predpisov. Komisia bude tak ako v minulosti zabezpečovať, aby opatrenia na zjednodušenie alebo zníženie administratívnej záťaže nemali vplyv na politické ciele právnych predpisov.

Hodnotenie prínosov a nákladov existujúcich právnych predpisov

Kľúčovým nástrojom tohto prístupu bude hodnotenie právnych predpisov *ex post*[12]. Komisia má dlhú tradíciu vo vyhodnocovaní výdavkových programov. Začala vyhodnocovať právne predpisy v niektorých oblastiach politiky vrátane verejného obstarávania, odbornej kvalifikácie a pracovných podmienok. Tento prístup sa musí rozšíriť tak, aby sa vyhodnocovanie právnych predpisov stalo neoddeliteľnou súčasťou inteligentnej regulácie. Hodnotenie efektívnosti a účinnosti právnych predpisov EÚ skvalitní tvorbu politík a prispeje k nachádzaniu nových príležitostí na zjednodušenie právnych predpisov a zníženie administratívnej záťaže. Verejná konzultácia ukázala, že tento typ hodnotenia má veľkú podporu. Ukázala tiež, že ho používa málo členských štátov. Vzhľadom na to, že vnútroštátne správne orgány zvyčajne lepšie rozumejú fungovaniu právnych predpisov v praxi, Komisia s nimi bude na rozvoji tohto prístupu úzko spolupracovať.

---

9 KOM(2009) 17 „Tretia správa o pokroku dosiahnutom v stratégii na zjednodušenie regulačného prostredia“.

10 KOM(2007) 23 „Akčný program na znižovanie administratívnej záťaže v Európskej únii“.

11 KOM(2009) 544 „Akčný program na znižovanie administratívnej záťaže v Európskej únii: Plány na zníženie zaťaženia v jednotlivých odvetviach a opatrenia na rok 2009“.

12 Tento pojem zahŕňa všetky hodnotiace činnosti vykonané po schválení opatrenia.

Hodnotenie jednotlivých iniciatív nemôže vždy poskytnúť ucelený obraz – často je potrebný strategickejší pohľad. Rozsiahle hodnotenia spoločnej poľnohospodárskej politiky, politiky rybolovu a štrukturálnych politík ukázali potrebu takéhoto prístupu[13]. Komisia na základe tejto skúsenosti doplní hodnotenie jednotlivých právnych predpisov o komplexnejšie hodnotenia politík. Týmito „kontrolami vhodnosti" sa posúdi, či je regulačný rámec pre príslušnú oblasť politiky vhodný a pokiaľ nie, čo by sa malo zmeniť. Cieľom bude odhaliť nadmernú záťaž, nezrovnalosti a zastarané alebo neúčinné opatrenia a prispieť k identifikácii kumulatívnych vplyvov právnych predpisov.

Hodnotenie aj „kontroly vhodnosti" musia byť úzko prepojené s postupmi pri implementácii a presadzovaní právnych predpisov a s postupmi pri ich porušovaní, ktoré sú vysvetlené v oddiele 2.3. Zhromažďovanie informácií z týchto činností prispeje k získaniu jasnejšej predstavy o tom, ako existujúce právne predpisy fungujú a čo môže byť potrebné zmeniť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a v záujme zintenzívnenia úsilia o zlepšenie kvality existujúcich právnych predpisov má Komisia v úmysle:

i) zabezpečiť, aby všetky podstatné návrhy nových alebo revidovaných právnych predpisov boli založené na hodnotení tých predpisov, ktoré už existujú. Tento prístup bude Komisia zavádzať postupne v priebehu svojho súčasného funkčného obdobia, pričom preskúma pokyny k hodnoteniam, aby bolo zabezpečené, že sa v hodnoteniach stanoví, či právne predpisy majú zamýšľaný prínos, a posúdia sa ich súvisiace vzniknuté náklady;

ii) zabezpečiť transparentnosť zverejňovaním plánovaných hodnotení právnych predpisov na osobitnej webovej stránke, čo členským štátom a zainteresovaným stranám umožní pripraviť svoje príspevky v skorom štádiu;

iii) vykonať štyri „kontroly vhodnosti" začaté v roku 2010 v oblasti životného prostredia, dopravy, zamestnanosti/sociálnej politiky a priemyselnej politiky a v roku 2011 rozšíriť tento prístup na základe skúseností z vykonaných kontrol aj na ďalšie oblasti politiky;

iv) dokončiť do roku 2012 program na znižovanie administratívnej záťaže a zhrnúť skúsenosti získané v rámci tohto programu a v rámci činností zameraných na zjednodušenie právnych predpisov do hodnotiacich postupov a postupov tvorby politík;

v) vylepšiť webovú stránku pre konzultácie tak, aby umožňovala zainteresovaným stranám vyjadriť svoje pripomienky k otázkam administratívnej záťaže a zjednodušovania právnych predpisov[14];

vi) vyzvať členské štáty, aby využívali možnosti právnych predpisov EÚ s cieľom oslobodiť od povinností niektoré typy podnikov, napr. MSP. Komisia požiadala skupinu nezávislých zainteresovaných strán na vysokej úrovni, aby do novembra 2011 predložila správu o osvedčených postupoch v členských štátoch pri

---

13 http://ec.europa.eu/agriculture/healthcheck/index_en.htm
http://ec.europa.eu/agriculture/eval/index_en.htm
http://ec.europa.eu/fisheries/reform/index_sk.htm
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/expost_reaction_en.htm

14 http://ec.europa.eu/enterprise/policies/better-regulation/administrative-burdens/online-consultation/index_sk.htm.

implementácii právnych predpisov EÚ čo najmenej zaťažujúcim spôsobom. Zároveň s tým bude Komisia ďalej analyzovať otázku tzv. „gold plating“[15] a podávať správy o podstatných zisteniach;

vii) vykonať prípadné úpravy v zložení skupiny nezávislých zainteresovaných strán na vysokej úrovni tak, aby odrážala širší záber práce tejto skupiny pri zjednodušovaní právnych predpisov a znižovaní administratívnej záťaže, a to zabezpečením zástupcov MSP aj nepodnikateľského sektoru.

Zároveň s tým bude Komisia naďalej vyzývať Európsky parlament a Radu, aby urýchlene schválili návrhy týkajúce sa zjednodušenia právnych predpisov a zníženia administratívnej záťaže, ktoré už boli predložené, ako aj nové návrhy, ktoré budú vypracované v budúcom roku. Pokiaľ ide o členské štáty, vyzývajú sa, aby ich urýchlene implementovali.

2.2. Zabezpečenie čo najlepších nových právnych predpisov

Komisia zaviedla systém posudzovania vplyvu s cieľom pripraviť podklady pre politické rozhodovanie a zabezpečiť transparentnosť prínosov a nákladov jednotlivých alternatív politík[16]. Kľúčovým prvkom tohto systému je výbor pre posudzovanie vplyvu, ktorý zabezpečuje nezávislú kontrolu kvality posúdení vplyvu vykonávaných Komisiou. Od svojho zriadenia v roku 2006 vypracoval viac ako 400 stanovísk, ktoré sú verejne prístupné[17].

Európsky dvor audítorov potvrdil, že porovnanie tohto systému s inými systémami v EÚ je priaznivé a že ho skutočne možno v mnohých oblastiach považovať za osvedčený postup. Dospel k názoru, že výbor pre posudzovanie vplyvu zabezpečuje hodnotnú kontrolu kvality, že posudzovanie vplyvu sa stalo neoddeliteľnou súčasťou tvorby politiky v rámci Komisie a že pomáha Európskemu parlamentu a Rade pri zvažovaní návrhov Komisie. Uznal takisto integrovaný prístup Komisie, ktorý je založený na analýze prínosov a nákladov a berie do úvahy všetky relevantné hospodárske, sociálne a environmentálne vplyvy. Ide o ambiciózny prístup, ktorý sa odlišuje od prístupov s užším zameraním na náklady alebo administratívnu záťaž používaných vo viacerých členských štátoch. Komisia považuje za rozhodujúce zabezpečiť, aby opatrenia, ktoré navrhuje, boli potrebné, nákladovo efektívne a vysoko kvalitné.

Vzhľadom na to bude Komisia existujúci systém konsolidovať, pričom prioritou bude zabezpečenie plného využitia jeho potenciálu. Na základe zlepšení, ktoré zistil Dvor audítorov a z ktorých mnohé sú v súlade s návrhmi výboru pre posudzovanie vplyvu alebo zúčastnených strán pri verejnej konzultácii, Komisia identifikovala nasledujúce kľúčové body.

i) Aj keď Dvor audítorov potvrdil účinnosť výboru pre posudzovanie vplyvu, predseda jeho úlohu ďalej posilnil, takže je v princípe potrebné, aby výbor vyjadril pozitívne stanovisko pred tým, ako sa návrh predloží Komisii na rozhodnutie[18]. Nezávislosť výboru pre posudzovanie vplyvu sa prejavuje úprimnosťou jeho stanovísk[19]

---

15 Pojmom „gold plating“ sa označuje prax vnútroštátnych orgánov, ktoré pri transponovaní alebo implementácii právnych predpisov EÚ na úrovni členského štátu stanovujú ďalšie požiadavky, ktoré právne predpisy EÚ nevyžadujú.

16 http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/impact_en.htm

17 K dispozícii na internetovej stránke: http://ec.europa.eu/governance/impact/ia_carried_out/cia_2010_en.htm

18 K(2010) 1100 „ Pracovné metódy Komisie na obdobie 2010 – 2014“.

19 Pozri poznámku pod čiarou 17.

a skutočnosťou, že ak to považuje za potrebné, neváha útvary Komisie požiadať o prepracovanie ich analýz. Komisia preto nepokladá za potrebné, aby jej posúdenia vplyvu kontroloval externý subjekt, ako to navrhovali niektoré zainteresované strany. Takisto sa domnieva, že externý subjekt by nebol zlučiteľný s právom iniciatívy Komisie, ani s inštitucionálnymi úlohami Parlamentu a Rady, ktoré sú orgánmi zodpovednými za preskúmanie, zmeny a doplnenia, ako aj konečné schválenie návrhov Komisie. Posúdenie vplyvu je súčasťou vnútorného rozhodovacieho procesu Komisie a nebolo by vhodné poskytovať konkrétnej skupine externých odborníkov alebo zainteresovaných strán k tomuto procesu prednostný prístup.

ii) Je nevyhnutné, aby plánovanie činností súvisiacich s posudzovaním vplyvu bolo transparentné, čo zainteresovaným stranám umožní zapojiť sa do tohto procesu čo najskôr. Od roku 2010 Komisia zverejňuje ku všetkým návrhom, ktoré budú mať pravdepodobne významný vplyv (vrátane delegovaných alebo vykonávacích aktov) tzv. „cestovné mapy“, v ktorých objasňuje, či sa posúdenie vplyvu plánuje alebo nie a z akých dôvodov[20]. Útvary Komisie rôznymi spôsobmi konzultujú so zainteresovanými stranami a informujú ich o činnostiach spojených s posudzovaním vplyvu s cieľom zabezpečiť, aby analýza bola úplná, konzistentná a presná. V oddiele 4 sú uvedené ďalšie zlepšenia konzultačného postupu. Vzhľadom na to Komisia nepokladá za potrebné konzultovať návrhy posúdení vplyvu, ako to požadovali niektoré zainteresované strany.

iii) V záujme posilnenia integrovaného posudzovania vplyvu Komisia vypracovala osobitné usmernenia na posudzovanie sociálnych vplyvov[21] a zriadila helpdesk pre otázky súvisiace s administratívnou záťažou.

iv) S cieľom zohľadniť nový právny štatút Charty základných práv Európskej únie Komisia posilní posúdenie vplyvu týkajúce sa základných práv a vypracuje k tejto otázke osobitné usmernenia.

v) Pokiaľ je to možné, v posúdení vplyvu by sa mali kvantifikovať prínosy a náklady. Komisia bude aj naďalej vyvíjať úsilie na zlepšenie v tejto oblasti s upozornením, že existujú obmedzenia v tom, čo možno na úrovni 27 členských štátov kvantifikovať: údaje sú často obmedzené a dosah právnych predpisov EÚ často závisí od ich implementácie vnútroštátnymi správnymi orgánmi. To tiež znamená, že priebežné dopĺňanie číselných údajov o prínosoch a nákladoch právnych predpisov EÚ, ako to požadovali niektoré zainteresované strany, by nebolo zmysluplné. Vylepšené konzultácie (pozri oddiel 4) by však mali pomôcť poskytovať presnejšie údaje a Komisia bude hľadať praktické spôsoby zlepšenia dostupnosti údajov – napr. prostredníctvom Výboru regiónov a jeho siete na konzultáciu miestnych a regionálnych orgánov.

2.3. Zlepšenie vykonávania právnych predpisov EÚ

Aby právne predpisy EÚ dosiahli svoje ciele, musia byť náležite implementované. Aj keď za implementáciu sú v prvom rade zodpovedné členské štáty, Komisia s nimi bude úzko

---

[20] V cestovných mapách sa tiež v prípade iniciatív Komisie načrtávajú problémy, ktoré je potrebné riešiť, otázky subsidiarity, možné riešenia a pravdepodobné vplyvy. http://ec.europa.eu/governance/impact/planned_ia/roadmaps_2010_en.htm

[21] http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=760&langId=en&preview=cHJldmlld0VtcGxQb3J0YWwh

spolupracovať. Na jej uľahčenie zaviedla viaceré opatrenia[22]. Tieto zahŕňajú „preventívne opatrenia“ – venovanie väčšej pozornosti v posúdeniach vplyvu pri navrhovaní nových právnych predpisov implementácii a presadzovaniu[23]; podporu členských štátov počas implementácie s cieľom predchádzať problémom a vyhnúť sa neskorším konaniam vo veci porušenia právnych predpisov; workshopy o transpozícii nových smerníc týkajúcich sa napr. regulovaných profesií, poisťovníctva, bankovníctva, účtovníctva a auditu; a usmernenia, ktoré majú pomôcť členským štátom implementovať nové právne predpisy, ako sú napr. usmernenia k nariadeniu REACH. Komisia takisto zlepšuje presadzovanie právnych predpisov prioritným a urýchleným riešením konaní vo veci porušenia predpisov. Komisia vypracúva výročné správy o uplatňovaní právnych predpisov EÚ, v ktorých sa týmito otázkami zaoberá[24].

S cieľom ďalej zlepšiť transpozíciu, implementáciu a presadzovanie právnych predpisov EÚ Komisia:

i) posilní analýzu týchto otázok v hodnotení právnych predpisov *ex post* a zabezpečí, aby sa výsledky využili v posúdeniach vplyvu nových alebo revidovaných návrhov;

ii) bude ďalej rozvíjať implementačné plány pre nové právne predpisy EÚ a naďalej požadovať od členských štátov, aby vypracovávali korelačné tabuľky, ktoré poskytnú transparentný prehľad o tom, ako sa povinnosti vyplývajúce zo smerníc EÚ transponujú do vnútroštátneho práva. Komisia bude výsledky členských štátov monitorovať a zverejňovať príslušné informácie[25];

iii) bude pokračovať v zvyšovaní účinnosti projektu EU Pilot, ktorý je zameraný na poskytovanie rýchlych a úplných odpovedí na otázky občanov a podnikov týkajúcich sa práva EÚ, a podporovať účasť viacerých členských štátov na tomto projekte[26];

iv) preskúma možnosti zdokonalenia systému SOLVIT a jeho ďalšej propagácie medzi MSP[27].

2.4. Zrozumiteľnejšie a dostupnejšie právne predpisy

Riadenie kvality právnych predpisov znamená aj zabezpečenie, aby boli čo najzrozumiteľnejšie a najdostupnejšie. S cieľom uľahčiť implementáciu a presadzovanie Komisia pri všetkých nových právnych predpisoch dôsledne skúma, či sú z nich vyplývajúce práva a povinnosti formulované zrozumiteľným spôsobom. Pokiaľ ide o existujúce právne predpisy, Komisia bude pokračovať v ich kodifikácii, prepracovaní a konsolidácii. Bude takisto ďalej znižovať objem legislatívy rušením zastaraných predpisov. Okrem toho v súčasnosti v spolupráci s ostatnými inštitúciami EÚ vyvíja nový internetový portál EUR-Lex, ktorý zlepší elektronický prístup k celému súboru právnych predpisov EÚ. Komisia nabáda členské štáty, aby konsolidovali vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa transponovala legislatíva EÚ, a aby ich sprístupnili v elektronickej forme aj prostredníctvom portálu EUR-Lex.

---

22 KOM(2007) 502 „Európa výsledkov – uplatňovanie práva spoločenstva“.

23 Pozri usmernenia pre posudzovanie vplyvu, s. 42 – 43: http://ec.europa.eu/governance/impact/commission_guidelines/commission_guidelines_en.htm

24 http://ec.europa.eu/community_law/infringements/infringements_annual_report_sk.htm.

25 http://ec.europa.eu/community_law/directives/directives_communication_en.htm .

26 http://ec.europa.eu/community_law/infringements/application_monitoring_sk.htm.

27 http://ec.europa.eu/solvit/

3. SPOLOČNÁ ZODPOVEDNOSŤ

3.1. Európsky parlament, Rada a poradné orgány

Európsky parlament a Rada zohrávajú pri uplatňovaní inteligentnej regulácie kľúčovú úlohu. Mnohé zúčastnené strany vyjadrili názor, že by tieto orgány mali rýchlejšie prijímať predložené návrhy týkajúce sa zníženia administratívnej záťaže a zjednodušenia právnych predpisov a vyzvali ich, aby splnili záväzky uvedené v medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe právnych predpisov. Aj keď obe inštitúcie súhlasili s vypracovávaním posúdení vplyvu pri podstatných zmenách a doplneniach návrhov Komisie, vykonali to iba veľmi zriedka. Komisia vyzýva Parlament a Radu, aby pokročili v tejto otázke. Aj naďalej bude prípad od prípadu konštruktívne reagovať na ich požiadavky o podrobnejšie vysvetlenie aspektov ich pôvodných posúdení vplyvu.

Správa Dvora audítorov ukázala, že užívatelia v oboch inštitúciách považovali posúdenia vplyvu pri prejednávaní návrhov Komisie za užitočné, aj keď formálne sa pri zasadnutiach využívali iba zriedka. To je povzbudivý základ, ktorý možno ďalej rozvíjať. Aj keď Parlament a Rada sami rozhodujú o svojich vnútorných postupoch, zdá sa byť zrejmé, že na konzistentné uplatňovanie inteligentnej regulácie je potrebné, aby každý parlamentný výbor a zloženie Rady považovali posúdenie vplyvu za súčasť svojich diskusií. Väčšie zapojenie do procesu inteligentnej regulácie by mohlo takisto viesť k rýchlejšiemu prejednávaniu návrhov na zjednodušenie právnych predpisov a zníženie administratívnej záťaže, ako aj kodifikácií a prepracovaných verzií.

Európsky parlament v tomto smere podnikol viaceré kroky: Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa uviedol, že bude systematicky skúmať posúdenia vplyvu vypracované Komisiou, a Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť zadal vypracovať posúdenie vplyvu navrhovaných zmien a doplnení smernice týkajúcej sa materskej dovolenky[28]. Komisia víta tento vývoj.

Európsky hospodársky a sociálny výbor[29] a Výbor regiónov[30] prejavujú neustály záujem o inteligentnú reguláciu. Komisia sa domnieva, že odborné znalosti a siete, ktoré sú tieto orgány schopné mobilizovať, môžu byť pri príprave posúdení vplyvu dôležitým zdrojom informácií.

3.2. Členské štáty

Opatrenia iba na úrovni EÚ nebudú na dosiahnutie cieľov inteligentnej regulácie postačovať. Je potrebné implementovať inteligentnú reguláciu aj na vnútroštátnej úrovni, keďže v niektorých kľúčových oblastiach, ako je napr. právo obchodných spoločností, zdaňovanie a sociálne zabezpečenie, tvoria väčšinu legislatívy pôvodné vnútroštátne predpisy a ako už bolo spomenuté, za zabezpečenie náležitej implementácie právnych predpisov EÚ sú v prvom rade zodpovedné členské štáty. Podľa Lisabonskej zmluvy vnútroštátne parlamenty kontrolujú uplatňovanie zásady subsidiarity v návrhoch Komisie a môžu v tomto ohľade prispieť k zabezpečeniu vyššej kvality právnych predpisov EÚ.

---

28 KOM(2008) 637 – Smernica, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 92/85/EHS o zavedení opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok .

29 Stanovisko odbornej sekcie pre jednotný trh, výrobu a spotrebu EHSV z 8. júla 2010, INT 489.

30 Stanovisko Výboru regiónov k balíku lepšej tvorby právnych predpisov 2007/2008, 3. – 4. december 2009, CdR 199/2009.

Niektoré členské štáty v otázkach ako je znižovanie administratívnej záťaže výrazne pokročili, iba málo z nich však zaviedlo taký rozsiahly systém zlepšovania právnych predpisov ako Komisia. Komisia si uvedomuje, že neexistuje univerzálne použiteľný prístup k inteligentnej regulácii, a vyzýva členské štáty, aby vymedzili svoje priority na základe dostupných personálnych a inštitucionálnych kapacít. Aj napriek tomu je potrebné zdôrazniť tri body.

Po prvé, Dvor audítorov poukázal na to, že vnútroštátne posúdenia vplyvu by mohli vhodne doplniť posúdenia vplyvu Komisie, byť užitočné pri prejednávaní zmien návrhov Komisie v Rade a pomôcť členským štátom s otázkami transpozície a presadzovania. Mohli by takisto prispieť k riešeniu uvedených problémov so získavaním údajov. Komisia bude prostredníctvom skupiny vysokokvalifikovaných národných expertov pre právnu úpravu naďalej spolupracovať s členskými štátmi na skúmaní tejto problematiky a vymieňať si stanoviská a osvedčené postupy týkajúce sa inteligentnej regulácie vo všeobecnosti.

Po druhé, Zmluva o fungovaní Európskej únie umožňuje za určitých podmienok členským štátom predkladať z vlastnej iniciatívy návrhy v oblasti justičnej spolupráce v trestných veciach a v oblasti policajnej spolupráce[31]. Komisia sa domnieva, že tieto návrhy by mali byť doplnené o posúdenie vplyvu.

Nakoniec Komisia vyzýva členské štáty, aby do prerokúvania opatrení na implementáciu alebo transponovanie právnych predpisov EÚ zapojili zainteresované strany. To by zabezpečilo zohľadnenie pripomienok zainteresovaných strán a zároveň zvýšilo ich povedomie o právach a povinnostiach vyplývajúcich z práva EÚ.

4. POSILNENIE VPLYVU OBČANOV A ZAINTERESOVANÝCH STRÁN

Pri tvorbe politík a hodnotení, či splnili svoje ciele, sú podstatným prvkom inteligentnej regulácie konzultácie s občanmi a ostatnými zainteresovanými stranami. Komisia používa rôzne spôsoby konzultácií, ktoré sa zakladajú na minimálnych normách uplatňovaných od roku 2002[32]. Odpovede na verejnú konzultáciu k tomuto oznámeniu ukázali, že zainteresované strany oceňujú úsilie Komisie v tejto oblasti, zároveň sa však domnievajú, že sú potrebné ďalšie zlepšenia. Mnohí požadovali dlhšie konzultačné obdobie a väčšiu dostupnosť konzultácií vzhľadom na to, že občania a ďalšie zainteresované strany nemajú rovnaké možnosti prispieť a nie všetci majú možnosť prístupu on-line.

Komisia zdôrazňuje, že tieto pripomienky je potrebné zohľadňovať v kontexte celého spektra možností, ako môžu občania a zainteresované strany k tvorbe politiky prispieť. Osemtýždňová verejná konzultácia predstavuje často iba časť dlhšie trvajúceho procesu, počas ktorého útvary Komisie komunikujú so zainteresovanými stranami inými spôsobmi. Zvýšená dostupnosť tzv. „cestovných máp“ (pozri bod 2.2) a pracovných plánov hodnotení *ex post* taktiež umožní občanom a iným zainteresovaným stranám plánovať príspevky k procesu politiky a vyjadrovať svoje stanoviská v oveľa skoršom štádiu ako doteraz. Komisia však na základe týchto pripomienok:

i) predĺži dobu trvania verejnej konzultácie na 12 týždňov, a to počnúc rokom 2012, vzhľadom na to, že je potrebné ju náležite začleniť do plánovania budúcich iniciatív;

---

31 Pozri článok 76 zmluvy.

32 KOM(2002) 704 „Smerom k posilneniu kultúry konzultácií a dialógu – všeobecné zásady a minimálne normy konzultácií so zúčastnenými stranami“.

ii) v roku 2011 uskutoční prieskum svojej politiky v oblasti konzultácií[33]. Preskúma:

- ako zlepšiť kvalitu konzultačných dokumentov a dostupnosť plánovania budúcich verejných konzultácií,
- ako lepšie využívať nástroje, ako je internetový informačný portál „Vaša Európa“[34], Európsky podnikateľský skúšobný panel[35], panely pre MSP[36], register zástupcov záujmových skupín[37], nástroje na interaktívnu tvorbu politík (IPM)[38] a ďalšie aplikácie Web 2.0[39],
- ako lepšie využiť konzultačné kanály v členských štátoch, s ktorými sú zainteresované strany dobre oboznámené, na šírenie informácií o konzultáciách Komisie a výziev na odpovede,
- ako lepšie využiť konzultačný postup na zhromažďovanie údajov a podkladov pre posúdenia vplyvu a hodnotenia,
- ako zabezpečiť lepšie dodržiavanie minimálnych noriem.

5. ZÁVERY

V tomto oznámení sa načrtávajú opatrenia, ktorými má Komisia v úmysle zabezpečiť kvalitu právnych predpisov v priebehu celého cyklu politiky, a to od navrhnutia politiky až po jej hodnotenie a revíziu. Pri zvýšenom úsilí môže inteligentná regulácia prispieť k dosiahnutiu ambicióznych cieľov inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, ktoré boli vytýčené v stratégii Európa 2020. Inteligentná regulácia je však spoločnou zodpovednosťou a jej úspech bude závisieť od úsilia všetkých orgánov a zainteresovaných strán, ktoré sú do prípravy a implementácie politík EÚ zapojené. Komisia predloží správu o pokroku v implementácii programu inteligentnej regulácie v druhej polovici roku 2012.

---

33 Ako sa uvádza v KOM(2007) 127 „Opatrenia nadväzujúce na Zelenú knihu o „Európskej iniciatíve za transparentnosť““.

34 http://ec.europa.eu/youreurope

35 http://ec.europa.eu/yourvoice/ebtp/index_sk.htm.

36 http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/listening-to-smes/index_en.htm

37 https://webgate.ec.europa.eu/transparency/regrin/welcome.do?locale=sk#sk.

38 http://ec.europa.eu/yourvoice/ipm/index_sk.htm.

39 http://www.epractice.eu/